12/02/2026

12 Φεβρουαρίου: Εορτάζει ο Άγιος Νεομάρτυς Χρήστος ο Κηπουρός

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα, 12 Φεβρουαρίου, η Εκκλησία τιμά τη μνήμη των Αγίων Μελετίου Αρχιεπισκόπου Αντιοχείας, Αντωνίου Β΄ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, των Μαρτύρων Πλωτίνου και Σατορνίνου και του Νεομάρτυρος Χρίστου του Κηπουρού.

- Του ΛΑΜΠΡΟΥ Κ. ΣΚΟΝΤΖΟΥ, Θεολόγου – Καθηγητού

Άγιος Νεομάρτυς Χρήστος ο Κηπουρός

Οι Νεομάρτυρες αποτελούν την ξεχωριστή χορεία των αγίων της Εκκλησίας μας, οι οποίοι ομολόγησαν την πίστη τους στο Χριστό και έδωσαν τη ζωή τους για την

σώζουσα ορθόδοξη πίστη, κατά τη διάρκεια των μαύρων χρόνων της τουρκοκρατίας. Ανάμεσά τους ο άγιος Νεομάρτυς Χρήστος ο Κηπουρός.

Δυστυχώς δεν μας έχουν διασωθεί πολλά στοιχεία για τη ζωή του, ως τα σαράντα του χρόνια. Γεννήθηκε περί το 1707 στη τη Βόρειο Ήπειρο, στα μέρη κοντά στον ποταμό Γενούσο και γι' αυτό μας είναι γνωστός ως «Αρβανίτης». Στα σαράντα του χρόνια αποφάσισε να μεταναστεύσει από τη φτωχή πατρίδα του, για την αναζήτηση καλλίτερης ζωής. Προορισμός του η Κωνσταντινούπολη, η καρδιά της οθωμανικής αυτοκρατορίας, όπου υπήρχαν προϋποθέσεις για να ζήσει ανετότερα. Αποφάσισε να εργαστεί ως κηπουρός. Κάθε μέρα κατέβαινε στην αγορά και πωλούσε τα προϊόντα του. Κάποια μέρα του χειμώνα του 1748 πήγε να πουλήσει μήλα. Προθυμοποιήθηκε κάποιος τούρκος μουσουλμάνος να τα αγοράσει, αλλά σε πολλή χαμηλή τιμή. Όταν ο Χρήστος αρνήθηκε, εκείνος τον έβρισε και οι δύο άνδρες λογομάχησαν. Ο χριστιανός κηπουρός έφυγε, χωρίς να του τα πωλήσει.

Ο μουσουλμάνος θεώρησε τη συμπεριφορά του «άπιστου» Χριστιανού προσβλητική. Κυριευμένος από θυμό και υπερηφάνεια αποφάσισε να τον εκδικηθεί. Εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε το γεγονός πως οι τούρκοι μουσουλμάνοι κατακτητές δεν έβλεπαν τους κατακτημένους Χριστιανούς ως ισότιμους ανθρώπους, αλλά ως κατώτερους ανθρώπους. Τους θεωρούσαν μισητούς του Αλλάχ και γι' αυτό τους μισούσαν και οι ίδιοι και δεν τους αναγνώριζαν ούτε τα στοιχειώδη δικαιώματα. Δεν μπορούσαν έτσι να ανεχτούν καμιά αυθάδεια ή αντίδρασή τους, την οποία τιμωρούσαν αυστηρότατα. Όταν δεν υπήρχε εμφανής αιτία, δημιουργούσαν απίστευτες συκοφαντίες, τις οποίες δέχονταν σχεδόν άκριτα τα τουρκικά δικαστήρια και επέβαλαν τις ανάλογες ποινές. Μια από τις προσφορότερες συκοφαντίες ήταν η δήθεν άρνησή τους της μουσουλμανικής θρησκείας, η οποία τιμωρείται, σύμφωνα με τις επιταγές του Κορανίου, με θάνατο, εκτός και αν ασπάζονταν πραγματικά το Ισλάμ. Με αυτή την συκοφαντία σκέφτηκε ο θιγμένος να εκδικηθεί τον αντίδικό του Χριστιανό κηπουρό.

Έσπευσε λοιπόν στον τούρκο δικαστή της πόλεως, στον οποίο κατάγγειλε τον Χρήστο ότι δήθεν κάποτε του είχε υποσχεθεί ότι θα ασπαζόταν την ισλαμική θρησκεία και τώρα αθέτησε την υπόσχεσή του! Η συκοφαντία, ως συνήθως, έγινε αποδεκτή από τον δικαστή, ο οποίος διέταξε την σύλληψη του Χρήστου. Εξοργισμένο απόσπασμα γενιτσάρων συνέλαβαν τον άγιο και τον οδήγησαν με βρισιές δεμένο στο δικαστήριο. Στάθηκε μπροστά στον δικαστή και με θάρρος και ηρωισμό. Στην ερώτηση του δικαστή, αν αληθεύει η κατηγορία, απάντησε: «Για τ' όνομα του Θεού, ποτέ δεν είπα τέτοιο λόγο. Εγώ είμαι Χριστιανός και δεν είναι δυνατόν ν' αλλάξω την πίστη μου κι αν ακόμα λάβω μύρια βάσανα». Εκείνος δεν τον πίστεψε και του πρότεινε να ασπασθεί την μουσουλμανική θρησκεία για να

σώσει τη ζωή του. Για να τον δελεάσει μάλιστα του έταξε τιμές, αξιώματα, χρήματα, άνετη ζωή και ηδονές. Ήταν άλλωστε ένας συνηθισμένους τρόπους να δελεάζουν τους υπόδουλους ραγιάδες και αν τους κάνουν τούρκους.

Ο Χρήστος, χωρίς λοιπόν να δειλιάσει μπροστά στις απειλές του δικαστή, αλλά και να δελεαστεί από τις υποσχέσεις του, ομολόγησε και πάλι την πίστη του στον αληθινό Τριαδικό Θεό και διαβεβαίωσε πως δεν θα αρνηθεί την Ορθοδοξία σε όσα βασανιστήρια και αν τον παραδώσουν. Με πρωτοφανή ηρωισμό ήλεγξε την πλάνη της μουσουλμανικής θρησκείας και παρότρυνε τον δικαστή και τους παριστάμενους να αφήσουν την πλάνη της θρησκείας τους και να γίνουν Χριστιανοί!

Ο δικαστής, ακούγοντας την γενναία απολογία του Χρήστου, και τις υποδείξεις του, έγινε σωστό θηρίο από την οργή του. Διέταξε τους στρατιώτες να τον βασανίσουν φρικτά, ελπίζοντας ότι θα του μετέστρεφαν τη γνώμη οι αφόρητοι πόνοι. Τον οδήγησαν έξω από το δικαστήριο και τον ράβδισαν αλύπητα για πολλή ώρα. Το σώμα του γέμισε πληγές. Κατάφεραν ακόμη ένα δυνατό κτύπημα στο κεφάλι, το οποίο αιμορραγούσε ασταμάτητα. Κατόπιν τον έριξαν στο πιο σκοτεινό και υγρό μπουντρούμι και τον ακινητοποίησαν, δένοντάς του τα πόδια του σε βασανιστικό ξύλο. Οι πόνοι του ήταν αφόρητοι, αλλά εκείνος τους υπέμεινε με καρτερία, διότι θεωρούσε τιμή του να υποφέρει για την πίστη του στον αληθινό Θεό και την προσήλωσή του στην αγία Ορθοδοξία. Προσευχόταν δε αδιάκοπα, παρακαλώντας το Θεό να του δώσει δύναμη να μη λυγίσει μπροστά στα μαρτύρια.

Μαζί του στη φυλακή ήταν και ο γνωστός λόγιος μοναχός από την Σκόπελο, Καισάριος Δαπόντες, ο οποίος έγραψε και το μαρτύριο του Μάρτυρα. Βλέποντας το μαρτύριό του, τον λυπήθηκε και αφαίρεσε κρυφά το βασανιστικό ξύλο από τα πόδια του. Του έφερε επίσης λίγο ψωμί και νερό, αλλά εκείνος αρνήθηκε, λέγοντας πως προτιμάει, για χάρη του Χριστού, να πεθάνει και να πάει κοντά Του πεινασμένος και διψασμένος!

Το μαρτύριο διήρκησε κάμποσε μέρες και ο δικαστής διαπίστωσε ότι ο Χρήστος δεν άλλαζε γνώμη. Γι’ αυτό αποφάσισε να τον θανατώσει με αποκεφαλισμό. Πριν το μαρτύριο ο Χρήστος έβγαλε κι έδωσε στον Καισάριο μίαν ακόνη από ατσάλι, που είχε στη ζώνη του, παρακαλώντας τον: «Να το δώσεις αυτό» είπε, «να μου κάνουν μερικές λειτουργίες και μνημόσυνα για την ψυχή μου». Τελικά στις 12 Φεβρουαρίου του 1748 ο Μάρτυς του Χριστού Χρήστος αποκεφαλίστηκε και η ψυχή του ανέβηκε στον ουρανό να συναντήσει τον Κύριο, που τόσο αγάπησε στη ζωή του και την οποία θυσίασε για χάρη Του και τη δόξα Του. Η μνήμη του εορτάζεται στις 12 Φεβρουαρίου, την ημέρα του μαρτυρίου του.